Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta saada lausua yksityisiä teitä koskevasta lainsäädännöstä annetuista hallituksen esityksistä HE 147/2017 vp ja HE 11/2018 vp., joiden valmistelussa Maanmittauslaitos on ollut osallisena alusta lähtien.

Yksityisistä teistä annettu nykyinen laki (358/1962) tuli voimaan vuoden 1963 alusta. Siltä osin kuin laki koskee Maanmittauslaitosta, se on toiminut hyvin. Kuitenkin kansalaisen näkökulmasta laki on vaikeaselkoinen ja eri asioiden esille saaminen lakitekstistä on osoittautunut vaivalloiseksi.

Siltä osin kuin asioita voidaan käsitellä Maanmittauslaitoksen pääasiallisella vastuulla olevissa yksityistietoimituksissa, niitä voidaan uudessa laissa siirtää Maanmittauslaitoksen tehtäviin. Kunnallisten tielautakuntien lakkauttaminen merkitsee sitä, että yksittäisiä tieoikeuksia olemassa oleville yksityisteille, olemassa olevien yksityisteiden tieyksikköjakoja tai uusien tiekuntien perustamisia tulisi tehtäväksi Maanmittauslaitoksen toimituksissa. Kuitenkin tehtävänlisäys Maanmittauslaitokselle on kohtuullinen, sillä tiekuntien oikeus myöntää tieoikeuksia uusille osakkaille säilyy, tiekuntia voivat vastaisuudessa perustaa tieosakkaat keskenään ilman viranomaista ja tieyksiköinnistäkin olosuhteiden muuttuessa tiekunta voi päättää keskuudessaan. Sopimalla asioista keskenään tieosakkaat voivat säilyttää hallinnoimaansa yksityistiehen liittyvät hallinnointikustannukset minimissään.

Tiekunnan kokoukseen päätöksiin liittyvä muutoksenhakumahdollisuus toteutuisi vastaisuudessa tielautakuntaan tehtävän käsittelypyynnön asemesta siten kuin yleisesti yhteisöoikeudessa. Esimerkiksi asunto-osakeyhtiön osakkaiden yhtiökokouksen päätöksistä voidaan tehdä moitekanne alioikeuteen. Tämä järjestelmä on kerrostalo-osakeyhtiöissä ym. toiminut hyvin. Maanmittauslaitoksessa nähdään, ettei asian käsittelyn yhteydessä ole esitetty sellaisia seikkoja, etteikö osakasten hallinnointi kohdistuen yksityisteihin voisi olla rinnastettavissa asunto-osakeyhtiön hallinnointiin kerrostalossa, mikä kaikki tapahtuu maallikoiden kesken kuten yksityisteilläkin.

Maanmittauslaitos ei edellisestä riippumatta vastusta sitä, etteikö tiekuntia varten ja ilman tiekuntaa toimivia yksityisteitä varten voitaisi esimerkiksi tulevien maakuntien yhteyteen perustaa sovitteluelimiä sovittelemaan tieosakkaiden keskinäisiä riitoja, jolloin alioikeusprosesseja voidaan välttää. Hallituksen esityksen 147/2017 vp. perusteluissa on lisäksi esitetty asianmukaisesti faktoja niistä oikeusturva- ja oikeusapukeinoista, joihin kansalaisilla on oikeus oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin (*fair trial*) saamiseksi myös yksityistieasioissa, jos oikeudenkäyntiin on tarvetta.

Maanmittauslaitos kannattaa tehtyjä hallituksen esityksiä.

Helsingissä 13 maaliskuuta 2018

Markku Markkula
Maanmittausneuvos
Maanmittauslaitoksen keskushallinto